

ਪਰਟੂਸਿਸ (ਵੂਪਿੰਗ ਕੱਢ) Pertussis (Whooping Cough)

ਪਰਟੂਸਿਸ ਕੀ ਹੈ?

ਪਰਟੂਸਿਸ, ਜਾਂ ਵੂਪਿੰਗ ਕੱਢ, ਪਰਟੂਸਿਸ ਬੈਕਟੀਰੀਆ (ਜੀਵਾਣੂਆਂ) ਕਰਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਾਹ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਵਿਗਾੜ ਹੈ।

ਪਰਟੂਸਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਟੀਕੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਰਟੂਸਿਸ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਮੋਨਿਆ, ਝੰਜੜਾਂ, ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਮੌਤ ਤੱਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਅਕਸਰ 1 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ, ਪਰਟੂਸਿਸ ਕਰਕੇ 1 ਤੋਂ 3 ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਆਦਾਤਰ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਟੀਕੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਪਰਟੂਸਿਸ ਵੈਕਸੀਨ ਕੀ ਹੈ?

ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਪਰਟੂਸਿਸ ਵੈਕਸੀਨਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਜੋ ਪਰਟੂਸਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਟੂਸਿਸ ਵੈਕਸੀਨਾਂ ਦੂਸਰੀਆਂ ਵੈਕਸੀਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਪਬੀਰੀਆ, ਪੋਲੋਓ ਅਤੇ ਟੈਟਨਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨੋਸਕ ਟੀਕਾਕਰਣ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਹਨ।

ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਪਰਟੂਸਿਸ ਵੈਕਸੀਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਪਰਟੂਸਿਸ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬੂਸਟਰ ਖੁਰਾਕ ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਗਰੇਡ 9 ਦੇ ਵਿਵਿਅਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬਾਲਗ ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਪਰਟੂਸਿਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਟੀਕੇ ਨਹੀਂ ਲਗੇ ਹਨ, ਵੀ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਖੁਰਾਕ ਮੁਫ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰਟੂਸਿਸ ਵੈਕਸੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬੂਸਟਰ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਟੀਕੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ।

ਪਰਟੂਸਿਸ ਦੀ ਆਉਟਬ੍ਰੇਕ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਵੈਕਸੀਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਜੋ 26 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵਧੇ ਹਫ਼ਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਜੰਮੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਰਟੂਸਿਸ ਵੈਕਸੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੇਂਕੋ:

- [HealthLinkBC File #18c ਟੈਟਨਸ, ਡਿਪਬੀਰੀਆ ਅਤੇ ਪਰਟੂਸਿਸ \(ਟੀਡੈਪ\) ਵੈਕਸੀਨ](#)
- [HealthLinkBC File #105 ਡਿਫ਼ਬੇਰੀਆ, ਟੈਟਨਸ, ਪਰਟੂਸਿਸ, ਹੈਪਾਈਟਿਸ ਬੀ., ਪੋਲੋਓ ਅਤੇ ਹੀਮੋਫਿਲਸ ਇੰਨਫਲਾਂਜ਼ੀਟੀ ਟਾਈਪ ਬੀ. \(DTaP-HB-IPV-Hib\) ਵੈਕਸੀਨ](#)

ਪਰਟੂਸਿਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਲਦੀ ਹੈ?

ਪਰਟੂਸਿਸ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਗਾੜਗ੍ਰਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਖੰਘਦਾ, ਛਿੱਕਦਾ ਜਾਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ, ਪੇਯ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਸਿਗਰਟਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜਾਂ ਪਰਟੂਸਿਸ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੰਮਣਾ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਟੂਸਿਸ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਮੁੱਦਲੇ ਪੜਾਅਂ ਦੌਰਾਨ ਦੂਸਰਿਆਂ ਤੱਕ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੱਛਣ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਇਹ ਖੰਘ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 3 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ?

ਪਰਟੂਸਿਸ ਆਮ ਜੁਕਾਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਿੱਕਾਂ, ਵਗਦੇ ਨੱਕ, ਹਲਕੇ ਬੁਖਾਰ ਅਤੇ ਹਲਕੀ ਖਾਂਸੀ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਗਲੇ 2 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਖਾਂਸੀ ਬਦਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਤੀਬਰ, ਵਾਰ ਵਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਘ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮਿਆਦੁੰਦਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਅਕਸਰ ਅਗਲੇ ਸਾਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਲਲਕਾਰ ਵਰਗੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਟੂਸਿਸ ਦੀ ਖੰਘ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ। ਖੰਘ ਕਰਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਗਲਾ ਬੰਦ ਹੋ

ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਸਦਾਰ ਪਦਾਰਥ ਥੁੱਕਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਟੂਸਿਸ ਕਰਕੇ ਐਪਨੀਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ 6 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਕਿਸੇ ਅਤੇ ਬਾਲਗ ਲਲਕਾਰ ਵਰਗੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾ ਕੱਢਣ। ਇਸ ਲਈ, ਅਹਿਜਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਪਰਟੂਸਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਖੰਘ ਹੈ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਹੈ?

ਪਰਟੂਸਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਪੜਾਅਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਲਏ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਫੈਲਣ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਉੱਚੇ ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜੋ ਪਰਟੂਸਿਸ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ ਲਈ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ 1 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਦਰਤਾਂ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਆਖਰੀ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਡੇਕੋਅਰ ਵਾਲੇ ਸੰਪਰਕ।

ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਟੂਸਿਸ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਾਲਕਾਂ, ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਦਰਤਾਂ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਰਭ ਦੀ 3ਰੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਟੂਸਿਸ ਲਈ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਪਰਕ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਟੂਸਿਸ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਕੀ ਹੈ?

ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨੁਮਕੇ ਅਰਾਮ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਸੁਖਾਵਾਂ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ।

- ਖੰਘਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਪ ਅਤੇ ਸਾਤ ਰਹੋ।
- ਧੂੰਏਂ, ਮਿੱਟੀ, ਅਚਾਨਕ ਅਵਾਜ਼ਾਂ, ਰੌਸਨੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਗੈਰਜ਼ਰੂਰੀ ਉਤੇਜਨਾ ਵਾਲੀਆਂ ਜਿੰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖੰਘ ਸੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।
- ਅਕਸਰ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਂਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੰਘ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਜੇ ਨਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖੰਘਣ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਠੰਡੀ ਧੂੰਦ ਵਾਲਾ ਹਿਊਮੀਡੀਵਾਇਰ ਵਰਤੋ। ਜੇ ਨਮੀ ਖੰਘ ਨੂੰ ਬਦਤਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ। ਸੁੱਕੀ, ਗਰਮ ਜਾਂ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹਵਾ ਖੰਘ ਨੂੰ ਬਦਤਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਮਿਊਨਾਈਜ਼ਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਮਿਊਨਾਈਜ਼ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਇਹ ਵੈੱਬਸਾਈਟ
<https://immunizebc.ca/>. ਦੇਖੋ।

